

Przybliżyć Willyego Brandta

Przed czterdziestu laty Willy Brandt jako niemiecki kanclerz federalny współtworzył historię. Jego polityka wschodnia prowadzona pod hasłem „Zmiany poprzez zbliżenie” zapoczątkowała zwrot w niemieckiej polityce zagranicznej przyczyniając się w tym samym do odprężenia w konflikcie między Wschodem a Zachodem. Etapem szczególnie ważnym dla pojednania niemiecko-polskiego stało się wówczas podpisanie Układu Warszawskiego i związane z tym uznanie linii Odry-Nysy jako zachodniej granicy Polski.

Po czterdziestu latach Fundacja Friedricha Eberta postanowiła przywołać pamięć o tamtym fakcie, który był kamieniem milowym w rozwoju stosunków polsko-

niemieckich. Zdarzeniem zapoczątkującym cały szereg przedsięwzięć upamiętniających było otwarcie w dniu 15 czerwca w Siedzibie Rady Miasta Gdańska objazdowej wystawy pt. „Willy Brandt a Polska”. Wspólnie z Europejskim Centrum Solidarności i niemieckim konsulatem generalnym Fundacja Friedricha Eberta zaprezentowała wystawę w obecności ponad 60 gości ze środowisk nauki, kultury, gospodarki i polityki.

Niemiecki konsul generalny w Gdańsku Joachim Bleicker podkreślił we wprowadzeniu do wystawy znaczenie Gdańska dla stosunków polsko-niemieckich. Podobnie jak miasto rodzinne Willyego Brandta Lubeka – również Gdańsk należał do Związku Hanzy, poza tym w mieście tym urodził się bliski przyjaciel Brandta Günther Grass. Gdańsk zatem, według Bleickera, jest miejscem właściwym dla przypomnienia polityki Brandta.

Również prezydent miasta Gdańska, Paweł Bogdan Adamowicz, wyraźnie podkreślił istotną rolę, jaką właśnie Willy Brandt odegrał na drodze ku

pojednaniu pomiędzy Niemcami a Polską. Brandt z tego punktu widzenia może być uznany za prekursora zjednoczonej Europy. Następnie posłanka do Bundestagu i wiceprzewodnicząca frakcji SPD w Bundestagu Angelica Schwall-Düren stwierdziła, że

Brandt potrafił łączyć pogłębioną integrację Niemiec z Zachodem ze zbliżeniem do krajów, z którymi Niemcy sąsiadują na Wschodzie. „Ta szczególna koncepcja polityki zbliżenia poprzez tworzenie sieci wzajemnych powiązań okazała się ówczesnie koncepcją skuteczną”, stwierdziła Angelica Schwall-Düren, „dziś natomiast można by tę politykę traktować jako wzór linii politycznej UE wobec krajów wzdłuż granicy wschodniej Europy, jak i wobec krajów Azji Centralnej.” W szczególności należy zwrócić uwagę również na angażowanie się Willyego Brandta w sprawę wolności, co silnie wiązało się z jego osobistym doświadczeniem życiowym. W tym sensie Willy Brandt był prekursorem idei Europy. Z tego względu jego dzieło również dzisiaj jeszcze może stanowić punkt odniesienia dla skutecznej, prowadzącej do pokoju i pojednania polityki zagranicznej.

„Willy Brandt jest symbolem polityki socjaldemokratycznej, polityki wolności”, stwierdził w podsumowaniu dyrektor Fundacji Friedricha Eberta w Warszawie Knut Dethlefsen. „Wyznaczał ścieżkę rozwoju w kierunku zjednoczonej Europy i miał odwagę zainicjować konieczne zmiany w różnych dziedzinach polityki.”

Wystawę „Willy Brandt a Polska” można zwiedzać do 24 września w dni robocze w godzinach 8–16 w budynku Nowego Ratusza w Gdańsku. Wystawa została przygotowana przez ośrodek historii Fundacji Friedricha Eberta z myślą przede wszystkim o uczniach i studentach, ale i dla wszystkich zainteresowanych prezentacją życia i dzieła Willyego

Brandta. Kolejnym etapem wystawy będzie Wrocław, gdzie otwarcie przewidywane jest przy okazji Wykładu o Willym Brandcie w dniu 7 października. Po Wrocławiu 21 tablic wystawy przeniesionych zostanie do stolicy Polski w rocznicę podpisania Układu Warszawskiego dniu 7 grudnia.

Dalsze informacje dotyczące godzin otwarcia i miejsc wystawy można uzyskać pocztą elektroniczną pod adresem: kkonarek@feswar.org.pl